

БИМЕДИЦИНА ВА АМАЛИЁТ ЖУРНАЛИ

8 ЖИЛД, 1 СОН

ЖУРНАЛ БИМЕДИЦИНЫ И ПРАКТИКИ

ТОМ 8, НОМЕР 1

JOURNAL OF BIOMEDICINE AND PRACTICE

VOLUME 8, ISSUE 1

Бош муҳаррир:

Ризаев Жасур Алимжанович
тиббиёт фанлари доктори, профессор,
Самарқанд давлат тиббиёт университети ректори
ORCID ID: 0000-0001-5468-9403

Бош муҳаррир ўринбосари:

Зиядуллаев Шухрат Худайбердиевич
тиббиёт фанлари доктори, Самарқанд давлат тиббиёт
университети Илмий ишлар ва инновациялар бўйича
проректори, **ORCID ID:** 0000-0002-9309-3933

Масъул котиб:

Самиева Гулноза Утқуровна
тиббиёт фанлари доктори, доцент,
Самарқанд давлат тиббиёт университети
ORCID ID: 0000-0002-6142-7054

Нашр учун масъул:

Шаханова Шахноза Шавкатовна
PhD, Самарқанд давлат тиббиёт университети,
онкология кафедраси
ORCID ID: 0000-0003-0888-9150

ТАХРИРИЯТ КЕНГАШИ:

Арипова Тамара Уктамовна

*Иммунология ва инсон геномикаси институти директори –
тиббиёт фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон
Республикаси Фанлар академияси академиги*

Jin Young Choi

*Сеул миллий университети Стоматология мактаби оғиз ва
юз-жағ жаррохлиги департаменти профессори, Жанубий
Кореянинг юз-жағ ва эстетик жаррохлик ассоциацияси
президенти*

Абдуллаева Наргиза Нурмаатовна

*тиббиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд
давлат тиббиёт университети проректори, 1-клиникаси бош
врачи. **ORCID ID:** 0000-0002-7529-4248*

Худоярова Дилдора Рахимовна

*тиббиёт фанлари доктори, доцент, Самарқанд давлат
тиббиёт университети №1-сон Акушерлик ва гинекология
кафедраси мудири
ORCID ID: 0000-0001-5770-2255*

Орипов Фирдавс Суръатович

*тиббиёт фанлари доктори, доцент, Самарқанд давлат
тиббиёт университети Гистология, цитология ва
эмбриология кафедраси мудири
ORCID ID: 0000-0002-0615-0144*

Мавлянов Фарход Шавкатович

*тиббиёт фанлари доктори, Самарқанд давлат тиббиёт
университети болалар жаррохлиги кафедраси доценти
ORCID ID: 0000-0003-2650-4445*

Акбаров Миршавкат Миролимович

*тиббиёт фанлари доктори, В.Ваҳидов номидаги
Республика ихтисослаштирилган жаррохлик маркази*

Саидов Саидамир Аброрович

*тиббиёт фанлар доктори,
Тошкент фармацевтика институти
ORCID ID: 0000-0002-6616-5428*

Бабалжанов Ойбек Абдужаббарович

*тиббиёт фанлари доктори, Тошкент педиатрия
тиббиёт институти, Тери-таносил, болалар
тери-таносил касалликлари ва ОИТС
ORCID ID: 0000-0002-3022-916X*

Теребаев Билим Алдамуратович

*тиббиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент
педиатрия тиббиёт институти Факультет болалар
хирургия кафедраси. **ORCID ID:** 0000-0002-5409-4327*

Юлдашев Ботир Ахматович

*тиббиёт фанлари номзоди,
Самарқанд давлат тиббиёт университети
№2-сон Педиатрия, неонатология ва болалар
касаликлари пропедевтикаси кафедраси доценти.
ORCID ID: 0000-0003-2442-1523*

Ибрагимова Малика Худайбергандовна

*тиббиёт фанлари доктори, профессор
Тошкент давлат стоматология институти
ORCID ID: 0000-0002-9235-1742*

Рахимов Нодир Махамматкулович

*тиббиёт фанлари доктори, Самарқанд давлат
тиббиёт университети, онкология кафедраси доценти
ORCID ID: 0000-0001-5272-5503*

Саҳифаловчи: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналлов. www.tadqiqot.uz

ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz

Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Главный редактор:

Ризаев Жасур Алимджанович
доктор медицинских наук, профессор, Ректор
Самаркандского государственного медицинского
университета, **ORCID ID:** 0000-0001-5468-9403

Заместитель главного редактора:

Зиядуллаев Шухрат Худайбердиевич
доктор медицинских наук, проректор по научной
работе и инновациям Самаркандского государственного
медицинского университета, **ORCID ID:** 0000-0002-9309-

Ответственный секретарь:

Самиева Гульноза Уткуровна
доктор медицинских наук, доцент Самаркандского
государственного медицинского университета.
ORCID ID: 0000-0002-6142-7054

Ответственный за публикацию:

Шаханова Шахноза Шавкатовна
PhD кафедры онкологии Самаркандского
государственного медицинского университета
ORCID ID: 0000-0003-0888-9150

РЕДАКЦИОННЫЙ КОЛЛЕГИЯ:

Арипова Тамара Уктамовна

директор Института иммунологии и геномики человека
доктор медицинских наук, профессор, академик АН РУз

Jin Young Choi

профессор департамента оральной и челюстно-лицевой
хирургии школы стоматологии Стоматологического
госпиталя Сеульского национального университета,
Президент Корейского общества челюстно-лицевой и
эстетической хирургии

Абдуллаева Наргиза Нурмаатовна

доктор медицинских наук, профессор, проректор
Самаркандского государственного медицинского
университета, **ORCID ID:** 0000-0002-7529-4248

Худоярова Дилдора Рахимовна

доктор медицинских наук, доцент, заведующая кафедрой
Акушерства и гинекологии №1 Самаркандского
государственного медицинского университета
ORCID ID: 0000-0001-5770-2255

Орипов Фирдавс Суръатович

доктор медицинских наук, доцент, заведующий кафедрой
Гистологии, цитологии и эмбриологии Самаркандского
государственного медицинского университета
ORCID ID: 0000-0002-0615-0144

Мавлянов Фарход Шавкатович

доктор медицинских наук, доцент кафедры Детской
хирургии Самаркандского государственного медицинского
университета, **ORCID ID:** 0000-0003-2650-4445

Акбаров Миршавкат Миролимович

доктор медицинских наук,
Республиканский специализированный центр
хирургии имени академика В.Вахидова

Саидов Саидмир Аброрович

доктор медицинских наук, Ташкентский
фармацевтический институт
ORCID ID: 0000-0002-6616-5428

Бабаджанов Ойбек Абдужаббарович

доктор медицинских наук, Ташкентский педиатрический
медицинский институт, кафедра Дерматовенерология, детская
дерматовенерология и СПИД, **ORCID ID:** 0000-0002-3022-916X

Теребаев Билим Алдамуратович

кандидат медицинских наук, доцент кафедры Факультетской
детской хирургии Ташкентского педиатрического
медицинского института.
ORCID ID: 0000-0002-5409-4327

Юлдашев Ботир Ахматович

кандидат медицинских наук, доцент кафедры Педиатрии,
неонатологии и протекции детских болезней №2
Самаркандского государственного медицинского университета
ORCID ID: 0000-0003-2442-1523

Ибрагимова Малика Худайбергеновна

доктор медицинских наук, профессор
Ташкентского государственного
стоматологического института
ORCID ID: 0000-0002-9235-1742

Рахимов Нодир Махамматкулович

доктор медицинских наук, доцент кафедры
онкологии Самаркандского государственного
медицинского университета
ORCID ID: 0000-0001-5272-5503

Верстка: Хуршид Мирзахмедов

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Chief Editor:

Rizaev Jasur Alimjanovich
MD, DSc, Professor of Dental Medicine,
Rector of the Samarkand State Medical University
ORCID ID: 0000-0001-5468-9403

Deputy Chief Editor:

Ziyadullaev Shukhrat Khudayberdievich
Doctor of Medical Sciences, Vice-Rector for scientific work
and Innovation, Samarkand State Medical University
ORCID ID: 0000-0002-9309-3933

Responsible secretary:

Samieva Gulnoza Utkurovna
doctor of Medical Sciences, Associate Professor,
Samarkand State Medical University
ORCID ID: 0000-0002-6142-7054

Responsible for publication:

Shakhanova Shakhnoza Shaykatovna
PhD Department of Oncology
Samarkand State medical university
ORCID ID: 0000-0003-0888-9150

EDITORIAL BOARD:

Aripova Tamara Uktamovna

*Director of the Institute of Immunology and Human Genomics -
Doctor of Medical Sciences, Professor, Academician of the
Academy of Sciences of the Republic of Uzbekistan*

Jin Young Choi

*Professor Department of Oral and Maxillofacial
Surgery School of Dentistry Dental Hospital
Seoul National University, President of the
Korean Society of Maxillofacial Aesthetic Surgery*

Abdullaeva Nargiza Nurmatovna

*Doctor of Medical Sciences, Professor, Vice-Rector
Samarkand State Medical University, Chief Physician of
the 1st Clinic **ORCID ID:** 0000-0002-7529-4248*

Khudoyarova Dildora Rakhimovna

*Doctor of Medical Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Obstetrics and Gynecology,
Samarkand State Medical University No.1
ORCID ID: 0000-0001-5770-2255*

Oripov Firdavs Suratovich

*Doctor of Medical Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Histology, Cytology and
Embryology of Samarkand State Medical University.
ORCID ID: 0000-0002-0615-0144*

Mavlyanov Farkhod Shavkatovich

*Doctor of Medicine, Associate Professor of Pediatric
Surgery, Samarkand State Medical University
ORCID ID: 0000-0003-2650-4445*

Akbarov Mirshavkat Mirolimovich

*Doctor of Medical Sciences,
Republican Specialized Center of Surgery
named after academician V.Vakhidov*

Saidov Saidamir

*Doctor of Medical Sciences,
Tashkent Pharmaceutical Institute,
ORCID ID: 0000-0002-6616-5428*

Babadjanov Oybek Abdujabbarovich

*Doctor of sciences in medicine, Tashkent Pediatric
Medical Institute, Department of Dermatovenerology,
pediatric dermatovenerology and AIDS
ORCID ID: 0000-0002-3022-916X*

Terebaev Bilim Aldamuratovich

*Candidate of Medical Sciences, Associate Professor,
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Faculty of Children Department of Surgery.
ORCID ID: 0000-0002-5409-4327.*

Yuldashev Botir Akhmatovich

*Candidate of Medical Sciences, Associate Professor of
Pediatrics, Neonatology and Propaedeutics of Pediatrics,
Samarkand State Medical University No. 2.
ORCID ID: 0000-0003-2442-1523*

Ibragimova Malika Xudayberganova

*Doctor of Medical Sciences, Professor,
Tashkent State Dental Institute
ORCID ID: 0000-0002-9235-1742*

Rahimov Nodir Maxammatkulovich

*DSc, Associate Professor of Oncology,
Samarkand State Medical University
ORCID ID: 0000-0001-5272-5503*

Page Maker: Khurshid Mirzakhmedov

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

OBSTETRICS AND GYNECOLOGY

1. **Khasanova A. Dilafruz**
ANEMIA IN PREGNANT WOMEN WITH RHEUMATOID ARTHRITIS.....9
2. **Yuldasheva I. Farangiz, Samiyeva U. Gulnoza, Zakirova I. Nodira**
TREATMENT OF VAGINAL DYSBIOTIC DISORDERS IN PREGNANT WOMEN
BEFORE CHILDBIRTH.....17

PEDIATRIC SURGERY

3. **Chuliev S. Matyakub, Tilavov Kh. Uktam, Terebaev A. Bilim, Narbaev T. Temur, Khotamov N. Khusniddin**
TYPES, CAUSES, SYMPTOMS AND TREATMENT PRINCIPLES OF PRIMARY
COMPLICATED SKIN AND SOFT TISSUE INFECTIONS.....23
4. **Yusupov A. Shuxrat, Xakimova R. Leyla**
EPIDEMIOLOGY AND RISK FACTORS FOR UROLITHIASIS IN CHILDREN.....30

INFECTIOUS DISEASES

5. **Eshboev H. Egamberdi, Mamov S. Otabek, Djumaev D. Normurod, Abduvakhitova N. Indira, Toxtayev Sh. Gayratillo**
THE SOLUTION OF MODERN PROBLEMS ON THE ETIOLOGY OF
DERMATOMYCOSIS AND LABORATORY DIAGNOSTIC METHODS.....38
6. **Turaev T. Bobor, Ochilov U. Ulugbek, Turgunboev U. Anvar, Kubaev M. Rustam**
CLINICAL AND LABORATORY CHANGES IN THE LIVER AFTER CONDUCTING
COVID-19 IN PATIENTS WITH ALCOHOLISM.....47
7. **Yarmukhamedova A. Nargiza, Rakhimova Sh. Visola, Egamova N. Intizor**
CLINICAL AND IMMUNOLOGICAL ASPECTS OF CO-INFECTION WITH HIV AND
VIRAL HEPATITIS C.....52
8. **Yarmuhamedova Q. Mahbuba, Ergasheva Y. Munisa, Quchkarova A. Shirina**
SCREENING OF HUMORAL IMMUNE RESPONSE ON THE FREQUENCY OF
DETECTION OF SPECIFIC ANTIBODIES TO TORCH-INFECTIONS OF THE
POPULATION OF SAMARKAND REGION.....60
9. **Karimova A. Maqsuda, Ibrahimova R. Hamida, Asatova B. Nafisa**
STUDY OF CHANGES IN THE MICROBIOLOGICAL LANDSCAPE OF THE COLON
UNDER THE INFLUENCE OF A GENE-MODIFIED PRODUCTS.....66

MORPHOLOGY

10. **Akhmedova M. Sayora, Masharipova K. Khulkar**
TOPOGRAPHY BILIARY TRACT OF CHILDREN OF DIFFERENT AGE.....74
11. **Akhmedov I. Adkham, Fayazov Dj. Abdulaziz**
SOME MORPHOFUNCTIONAL CHANGES OF THE DUODENAL GLANDS IN
THERMAL INJURY.....85
12. **Blinova A. Sofya, Oripov S. Firdavs, Yuldasheva B. Nilufar, Hotamova B. Gulzoda**
RECONSTRUCTION OF PULMONARY BLOOD VESSELS IN INFLAMMATORY
PATHOLOGY.....89
13. **Fayazov Dj. Abdulaziz, Akhmedov I. Adkham**
MORPHOLOGY OF DUODENAL STRUCTURES CONTAINING STRESS
MONOAMINES IN EXPERIMENTAL THERMAL INJURY.....93

14. **Ismoilov I. Ortik, Korzhavov O. Sherali, Suleymanov I. Remzi, Kuvondikov B. Golib Bedirasulovich.**
THE THYMUS GLAND MORPHOLOGICAL ASPECTS IN CHILDREN.....99
15. **Mustafoev Zafarjon, Olimova Aziza**
MORPHOLOGICAL AND MORPHOMETRIC PARAMETERS OF THE LIVER OF WHITE OUTBREED RATS SUFFERING EXPERIMENTAL CRANIO-BRAIN INJURY AFTER MEDICAL CORRECTION.....107
16. **Nortaeva A.Nukufar, Axmedova M.Sayora, Nortaev B.Azamat**
ANTHROPOMETRY MEASUREMENTS OF THE FACIAL-MAXIMAL SYSTEM IN CHILDREN OF DIFFERENT AGES.....114
17. **Hamdamova T. Muhayyo, Nurulloyev O.Sukhrob**
MORPHOLOGY OF WHITE RATS KIDNEY UNDER ACUTE RADIATION.....119
18. **Oripov S.Firdavs, Kholkhozhaev I.Farrukh, Mayusupova M.Bivifotima**
MORPHOLOGY OF APUDOCYTES OF THE EPITHELIUM OF THE MUCOUS MEMBRANE OF THE SMALL INTESTINE OF RABBITS OF THE POST-REPRODUCTIVE PERIOD.....125
19. **Nurulloyev O.Sukhrob**
SPECIFIC CHARACTERISTICS OF MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE KIDNEYS OF LABORATORY ANIMALS AFTER CHRONIC RADIATION.....132
20. **Yusupova A. Nargiza, Oripov S. Firdavs**
FUNCTIONAL CHANGES OF THE STOMACH UNDER THE INFLUENCE OF ENERGY DRINKS AND THEIR CORRECTION.....137

NEUROLOGY

21. **Khakimova Z. Sohiba, Khamdamova K. Bakhora, Kodirov A. Umid**
LABORATORY DIAGNOSTICS OF INFLAMMATORY METAMORPHISM AND MARKERS OF ENDOTHELIAL DYSFUNCTION IN PATIENTS WITH CHRONIC PAIN SYNDROME WITH BRUCellosis GENESIS DORSOPATHY.....153
22. **Kim A. Olga**
ETIOPATOGENETIC AND CLINICAL NEUROLOGICAL FEATURES OF ISCHEMIC STROKE IN YOUNG PEOPLE DEPENDING ON HETEROGENEITY.....160

ONCOLOGY

23. **Alimkhodzhaeva T. Lola, Nishanov A. Doniyor, Bozorova M. Lutfiyahon, Norbekova Kh. Munira**
CLINICAL SIGNIFICANCE OF CHANGES IN THE RECEPTOR STATUS IN TUMORS OF THE ACCESSORY LOBE OF THE MAMMARY GLAND.....168
24. **Minnulin R. Irkin**
PLASTIC PROSTHETIC SURGERY OF THE BREAST IN DISEASES OF THIS BODY..174
25. **Khasanov S. Ulugbek, Makhamadjanova A. Shakhnoza, Yusupbekov A. Akhrorbek**
MODERN VIEWS FOR THE PROBLEM OF LARYNGEAL PRECARCINOMA DISEASES.....180
26. **Shakhanova Sh Shakhnoza, Rakhimov M. Nodir, Tursunov S. Sherali, Ergashev E. Abdulatif, Davronov E.Eshboy**
MELANOMA OF THE SKIN AND PREGNANCY.....187

OPHTHALMOLOGY

27. **Ulugbekova J. Gulrukh, Adkhamov A. Shokhjakhon**
COMPARATIVE ANALYSIS OF GROWTH INDICATORS OF THE EYE SOCKET IN SUBJECTS AGED 7-12 YEARS LIVING IN ANDIJAN CITY AND IZBOSKAN DISTRICT.....197

28. **Khamraeva S. Lola, Khamroeva A. Yulduz, Bekjanova M. Gulmira**
REASONS FOR LATE SURGICAL TREATMENT OF PATIENTS WITH CONGENITAL CATARACTS.....202

PEDIATRICS

29. **Khalmatova T. Barno, Abdujalilova Maftuna**
EVALUATION OF THE EFFICACY OF THE USE OF MAGNESIUM B6 IN CHILDREN WITH BRONCHIAL ASTHMA ON THE BACKGROUND OF COVID-19.....206
30. **Karzhdavova A. Gulnoza**
VALUE OF CARDIAC MARKERS IN SICK CHILDREN COMMUNITY ACQUIRED PNEUMONIA WITH MYOCARDITIS.....213
31. **Sharipov X. Rustam, Rasulova A. Nodira, Rasulov S. Alisher**
CORRECTION OF VITAMIN D LEVELS IS THE KEY TO PREVENTING HYPOCALCEMIC CONDITIONS.....221

PSYCHIATRY

32. **Ochilov U. Ulugbek**
CLINICAL AND PSYCHOPATHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE DEVELOPMENT OF ANXIETY-DEPRESSIVE DISORDERS IN ADOLESCENTS.....229
33. **Turakulov S. Uygun, Ochilov U. Ulugbek**
SOCIAL LONELINESS AND THE IMPACT OF LIVING SPACE ON THE MENTAL STATE OF THEIR ADOLESCENTS.....238

REHABILITATION AND SPORTS MEDICINE

34. **Mavlyanova F. Zilola, Afanasyeva V. Victoria, Potapchuk A. Alla**
RESPIRATORY REHABILITATION PROGRAM FOR PATIENTS SUFFERING NEW CORONAVIRUS INFECTION COVID-19.....246

DENTISTRY AND MAXILLOFACIAL SURGERY

35. **Rizaev A. Jhasur, Nurmatov S. Ortik, Ismoilov M. Rajabboy**
RELATIONSHIP OF THE LEVEL OF NEUTROPHILS IN PERIODONTITIS WITH ATHEROSCLEROTIC CARDIOVASCULAR DISEASES.....255
36. **Ibragimova X. Malika, Kamilov P. Khaydar**
IMPROVEMENT OF THE TREATMENT OF CHRONIC CATARRHAL GINGIVITIS IN THE PATHOLOGY OF THE HEPATOBILIARY SYSTEM.....263

FORENSIC-MEDICAL EXAMINATION

37. **Davranova E. Aziza, Yakubov Z. Munis, Rasulova R. Mukhsina, Boymanov Kh. Farkhod**
CLASSIFICATION OF MECHANICAL INJURIES OF THE ORGAN OF VISION. JOURNAL OF BIOMEDICINE AND PRACTICE.....268
38. **Indiaminov I. Sayit, Zhurayev G. Ilkhom**
FEATURES OF THE COURSE, CONSEQUENCES AND SEVERITY OF INTRA-ARTICULAR FRACTURES DUE TO THE EXPOSURE TO DULL OBJECTS.....276
39. **Indiaminov I. Sayit, Norkulov F. Urol**
SOME FEATURES OF DAMAGE TO THE HEAD STRUCTURE DURING DIFFERENT TYPES OF INJURY FROM THE IMPACT OF DULL OBJECTS.....286

THERAPY

40. **Mukhammadieva M. Sevara, Nabieva A. Dildorakhan, Ziyaeva K. Feruza, Mirhamidov V. Mirziyod, Shiranova A. Shakhnoza**
EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF A TUMOR NECROSIS FACTOR INHIBITOR IN THE TREATMENT OF ANKYLOSING SPONDYLITIS.....294

TRAUMATOLOGY

41. **Ibragimov Y. Sadulla, Saleev V. Bakhodur, Kholkhudjaye I. Farrux, Abdusamatov N. Shakhridin, Khusainbaev D. Shohrukhbek**
SURGICAL TREATMENT AND PREVENTION OF KNEE JOINT WITH DEFORMING ARTHROSIS.....303
42. **Ahtamov A'zam, Ahtamov Azim**
FUNCTIONAL TREATMENT OF CONGENITAL HIP DISLOCATION IN NEWBORNS AND INFANTS ON AN OUTPATIENT BASIS.....309
43. **Gafurov A. Farrukh, Khodzhanov Yu. Iskandar, Eranov N. Sherzod**
INTRAOSSEOUS OSTEOSYNTHESIS IN DAMAGE TO DISTAL INTERTITIBIAL SYNDESMOSIS.....316
44. **Mamatkulov M. Komiljon, Kholkhudjaye I. Farrux, Khusainbaev D. Shohrukhbek**
METHODS OF EXAMINATION OF PATIENTS WITH LATERAL PATELLAR INSTABILITY.....323
45. **Mamatkulov M. Komiljon, Kholkhudjaye I. Farrux, Khusainbaev D. Shohrukhbek**
OUR EXPERIENCE OF PLASTIC SURGERY OF THE ANTERIOR CRUCIATE LIGAMENT USING THE "ALL INSIDE" METHOD WITH THE TENDONS OF THE POPLITEAL FLEXORS OR THE TENDON OF THE LONG FIBULAR MUSCLE.....335

SURGERY

46. **Abduraxmanov Sh. Diyor, Sherbekov A. Ulugbek**
SURGICAL CHOICE OF PLASTY IN PATIENTS WITH POSTOPERATIVE VENTAL HERNIAS AND ABDOMINOPTOSIS.....340
47. **Abduraxmanov Sh. Diyor, Sherbekov A. Ulugbek**
HERNIO- AND ABDOMINOPLASTY IN PATIENTS WITH POSTOPERATIVE VENTAL HERNIA AND ABDOMINOPTOSIS.....346
48. **Terebaev A. Bilim, Majidov Kh. Temur, Arpiev M. Mirziyod, Abdukodirov A. Oybek**
FOREIGN BODY OF THE GASTROINTESTINAL TRACT (NEEDLE): CASE STUDY..355
49. **Xodjimatov M. Gulomidin, Xakimov M. Dilshodbek, Xamdamov X. Xabibullo, Yaxyoev M. Sardorbek, Karabaev B. Begzod, Kasimov A. Nosirbek**
RESULTS OF TREATMENT OF PATIENTS WITH THORACOABDOMINAL INJURIES.....360
50. **Sayfulla A. Abdullayev**
CURRENT VIEWS ON THE DIAGNOSIS AND TREATMENT OF DIABETIC FOOT SYNDROME.....369
51. **Ezozbek A. Rizaev, Zafar B. Kurbaniyazov, Sobir E Mamaradzhabov**
FEATURES OF THE CLINIC OF COMPLICATED FORMS OF CHOLELITHIASIS IN ELDERLY AND SENILE PATIENTS.....374
52. **Zafarjon B.Kurbaniyazov, Bobosher A.Mardonov**
SURGERY FOR IATROGENIC INJURIES MAIN BILE DUCTS: CLINIC, DIAGNOSIS AND SURGICAL TREATMENT.....380
53. **Murtazaev I. Zafar, Baysariyev U.Shovkat**
SURGICAL TACTICS IN SPONTANEOUS PNEUMOTHORAX.....392
54. **Tursumetov A. Abdusattar, Zuparov F. Kamoliddin, Agzamova N. Maxmuda**
EVALUATION OF THE RESULTS OF NADAPONEUROTIC ALLOHERNIOPLASTY USING THE VISUAL-ANALOGUE SCALE.....399

CHULIEV Matyakub Suleymanovich

Candidate of Medical Sciences, Associate Professor

TILAVOV Uktam Khamraevich

Candidate of Medical Sciences, Associate Professor

TEREBAEV Bilim Aldamuratovich

Candidate of Medical Sciences, Associate Professor

NARBAEV Temur Turaevich

Candidate of Medical Sciences, Associate Professor

Khotamov Khusniddin Narzullayevich

Candidate of Medical Sciences, Associate Professor

Tashkent Pediatric Medical Institute

TYPES, CAUSES, SYMPTOMS AND TREATMENT PRINCIPLES OF PRIMARY COMPLICATED SKIN AND SOFT TISSUE INFECTIONS

For citation: Chuliev S. Matyakub, Tilavov Kh. Uktam, Terebaev A. Bilim, Narbaev T. Temur, Khotamov N. Khusniddin. TYPES, CAUSES, SYMPTOMS AND TREATMENT PRINCIPLES OF PRIMARY COMPLICATED SKIN AND SOFT TISSUE INFECTIONS // Journal of Biomedicine and Practice. 2023, vol. 8, issue 1, pp.23-29

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7835122>

2017-2022 in the pediatric surgical infectious diseases department of the TashPMI clinic, based on the classifications given in the sources, tissue necrosis was detected in various parts of the body and the results of treatment were analyzed. As for the causes, when the first signs of tissue necrosis are detected and the necessary conservative and surgical interventions are carried out in a timely manner, further complications are prevented, and the effectiveness of treatment is high. The sources contain information about tissue necrosis, while these patients have complications in the form of rough scars, amputation, disabling sepsis and a number of other complications.

Keywords: necrosis, bacterial infections, deep abscesses, necrotic cellulitis, necrotic fasciitis, pyomyositis, myonecrosis.

CHULIYEV Matyoqub Sulaymanivich

t.f.n., dotsent

TILAVOV O'ktam Xamrayevich

t.f.n., dotsent

TEREBAYEV Bilim Aldamuratovich

t.f.n., dotsent

NARBAYEV Temur Turayevich

t.f.n., dotsent

ХОТАМОВ Хусниддин Нарзуллаевич

t.f.n., dotsent

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

ТЕРИ ВА YUMSHOQ TO'QIMALARNING BIRLAMCHI MURAKKAB ИНФЕКТСИЯЛАРИНИНГ ТУРЛАРИ, САБАБЛАРИ, БЕЛГИЛАРИ ВА ДАВОЛАШ ТАМОЙИЛЛАРИ

2017 - 2022 yillar ToshPTI klinikasi bolalar xirurgik infeksiya bo'limida manbalarda keltirilgan tasniflar asosida tananing turli sohalarida, to'qimalar nekrozi aniqlanib, davolash natijalari tahlil qilindi. Sabablariga kelsak, to'qimalarda nekrozning dastlabki belgilari aniqlanib, zarur konservativ va jarrohlik aralashuvlar o'z vaqtida amalga oshirilsa, keyingi asoratlarning oldi olinadi va davolash samaradorligi yuqori bo'ladi. Manbalarda nekroz haqida ma'lumotlar mavjud bo'lsa-da, bu kasallik bilan og'rigan bemorlarning soni va kasallikdan keyingi bir qancha asoratlar; qo'pol chandiqlar, amputatsiyalar, nogironlik sepsis va boshqa bir qator asoratlar kuzatilmoqda.

Kalitli so'zlar: nekroz, bakterial infeksiyalar, chuqur xo'ppozlar, nekrotik seluyit, nekrotik fasiit, piyomiyozit, miyonekroz.

ЧУЛИЕВ Матъякуб Сулейманович

к.м.н., доцент

ТИЛАВОВ Уктам Хамраевич

к.м.н., доцент

ТЕРЕБАЕВ Билим Алдамуратович

к.м.н., доцент

НАРБАЕВ Темур Турафевич

к.м.н., доцент

Хотамов Хусниддин Нарзуллаевич

к.м.н., доцент

Ташкентский педиатрический медицинский институт

ВИДЫ, ПРИЧИНЫ, СИМПТОМЫ И ПРИНЦИПЫ ЛЕЧЕНИЯ ПЕРВИЧНЫХ ОСЛОЖНЕННЫХ ИНФЕКЦИЙ КОЖИ И МЯГКИХ ТКАНЕЙ

2017-2022 гг. в детском хирургическом инфекционном отделении клиники ТашПМИ на основе классификаций, приведенных в источниках, были выявлены некрозы тканей на различных участках тела и проанализированы результаты лечения. Что касается причин, то при выявлении первых признаков некроза тканей и своевременном проведении необходимых консервативных и хирургических вмешательств предотвращаются дальнейшие осложнения, а эффективность лечения высокая. Источники содержат информацию о некрозе тканей, при этом у этих пациентов наблюдается осложнения в виде грубых рубцов, ампутация, инвалидизирующий сепсис и ряд других осложнений.

Ключевые слова: некроз, бактериальные инфекции, глубокие абсцессы, некротический целлюлит, некротический фасциит, пиомиозит, мионекроз.

Tadqiqot maqsadi. Teri va yumshoq to'qimalarningning nekrotik infeksiyasi –teri-teri osti, fassiya va mushaklarga tez tarqalib kuchli zaxarlanish va a'zoning disfunktsiyasiga sabab bo'luvchi, ya'ni to'qimalar va a'zolarining o'limiga olib keladigan juda xavfli patologik jarayon. Bolalarda yumshoq to'qimalar nekrozining turlari, sabablari, belgilari, diagnostikasi va jarrohlik davolash usullarini takomillashtirish.

Materiallar va usullar. 2017 – 2022y. ToshPTI klinikasi bolalar xirurgik infeksiya bo'limida tananing turli qismlarida, yumshoq to'qimalar nekrozi bilan 216 nafar bemor davolangan bo'lsa, shundan; 24 tasida ko'krak qafasi sohasida, 33 ta bolada elka, umurtqa pog'onasi, dumba

sohasida. Tananing yuqori qismida, bilak, panja va barmoqlarda 61 bola. 84 ta bemorda tananing pastki, son, boldirlar, panja va barmoqlarida. 4 tasida qorin old devorida, 3 tasida tashqi jinsiy a'zolarida, 7 ta bolada bir vaqtning o'zida tananing turli qismlarida birlamchi va ikkilamchi nekroz aniqlandi.

Jarrohlik infektsiya bo'limida; 3 oylikdan 18 yoshgacha bo'lgan bolalar davolandi. Shulardan 3 oylikdan 3 yoshgacha bo'lganlari 14 nafar, 3 yoshdan 5 yoshgacha bo'lganlari 18 nafar, 5 yoshdan 15 yoshgacha bo'lgan bolalar 170 nafar, 15 yoshdan 18 yoshgacha bo'lganlari 18 nafar bolalar edi.

Nekrozni keltirib chiqaradigan omillar; sababi o'ziga xos mikroorganizmlar: nekrotik seluyulitning qo'zg'atuvchisi eng keng tarqalgani *S. pyogenes*; fasiit - *S. pyogenes* va *S. aureus*; miyozit – *S. aureus*, miyonekroz *Clostridium spp.* Kimyoviy yoki jismoniy ta'sir, travma, bakterial infektsiyalar edi. Ko'p hollarda mahalliy qon aylanishining buzilishi (tromb, emboliya), shuningdek, to'qimalarning innervatsiyasi nekroz uchun qulay sharoit yaratadi. Shikastlanish yoki yallig'lanish holatida qon oraliq bo'shliqqa oqib chiqadi, yallig'lanish tufayli shish, og'riq, bosim kuchayadi, qon tomirlari siqiladi, qon aylanishi izdan chiqadi va nekrozga sabab bo'ladi. Kechiktirilgan bemorlarning aksariyatida nekroz yoki yiringlash maydoni mavjud bo'lib, bu nekrozning asosiy belgisi edi. Tananing biron bir qismidagi to'qimalar nekrozga uchrasa va parchalansa, bu sohada patogen mikroblar ko'payadi. Bu holat ko'pchilik bemorlarda kuzatilgan va statsionar davolanishni talab qilgan. Shuning uchun kasallikning darajasiga qarab, uni jarrohlik yo'li bilan bartaraf etishga harakat qilindi. Teri yuzasining ayrim kasalliklarida (suvchechak), nekrotik flegmona, nekrotik omfalit, kuyishlar, yiringli chuqur xo'ppozlar va bo'g'im kasalliklari, infektsiyalar, periferik qon tomirlar va boshqa bir qator kasalliklarning asoratlari sababli kelib chiqan bemorlarga ketma ketlikdagi davo muolajalari o'tkazildi. 10 yoshgacha bo'lgan bolalarga nekroz bosqichiga qarab konservativ va jarrohlik amaliyoti o'tkazildi. Tananing turli qismlarida teri va yumshoq to'qimalar nekrozi bilan kasallangan bemorlarni davolashni boshlashdan oldin klinik tadqiqot uchun batafsil anamnez to'plandi, laborator taxlillar, qo'shimcha diagnostik tekshiruvlar va uning rivojlanish sabablari o'rganildi (1-rasm).

Rasm - 1. Tananing turli qismlarida yuzaki va chuqur nekroz ko'nishi.

Nekrozning tasnifiga ko'ra ikkita shakilga ajratiladi:

Turli xil klinik ko'rinishlar va etiologik omillar klassifikatsiyani shakllantirishdagi qiyinchiliklarga sabab bo'lmoqda. Bugungu kunda nekrotik infektsiyalar uchun eng ko'p ishlatiladigan bu D.H. Ahrenholz tasnifi.

Nekrotik infektsiyalarning tasnifi:

Ikkinchi darajali infektsiyalar

- Nekrotik seluylit

Ychunchi darajali infektsiyalar

- Nekrotik fasiit

- 1-turi - polimikrob

- 2-turi - streptokokk

To'rtinchi-darajali infektsiyalar

- Piyomiyozit
- Miyonekroz

1. Quruq yoki koagulyatsiya. Quruq nekroz joyidagi teri kulrang-sariq rangga va patologik jarayonning aniq chegarasiga ega bo'ladi. Koagulyatsion nekroz bilan o'lik to'qimalar o'rnida xo'ppozga aylanadigan yara hosil bo'ladi. Yiringli xo'ppoz ochilgandan so'ng oqma hosil bo'ladi. Patologiyaning dastlabki bosqichida bu yuqori tana harorati va zararlangan soxadagi to'qimalar faoliyatining izdan chiqishiga bog'liq.

2. Namlik yoki koalitsiya. Uning asosiy belgilari yumshoq to'qimalarning faol "shishi", ya'ni to'liq nekroz zonasida - suyultirilgan, chirigan substratning shakllanishi. Bularning barchasi chirigan yumshoq to'qimalarning bad-bo'y hidi bilan birga keladi va hatto barcha terapevtik choratadbirlardan keyin ham chirindi hidi qoladi. Ko'pincha patologiyaning bu shakli suyuqlikka (teri yuzasida) boy bo'lgan to'qimalarda rivojlanadi. Patologiyaning jadal rivojlanishi keyingi asoratlarni keltirib chiqarishi mumkin. Ba'zida sekvestr suyak to'qimalariga xos bo'lgan nekroz (sekvestratsiya) shaklidir. Bu progressiv osteomiyelit (suyak to'qimalarining yallig'lanishi) bilan sodir bo'lishi mumkin. Yumshoq to'qimalar nekrozidan keyin yuzaga keladigan kasalliklar sababli:

1. Gangrena - nekrozdan keyin tez rivojlanadigan, teri, mushak to'qimalari va shilliq pardalarning nekrozi bilan tavsiflangan holat. Yara atrofidagi teri nekrozining bir necha sabablari bo'lishi mumkin (noto'g'ri davolash tufayli yara yuzasi infeksiyasi), ma'lum bir hududda gangrenani keltirib chiqaradi.

2. Yotoq yaralari - uzoq vaqt davomida bir xil holatda yotgan bemorlarda paydo bo'ladi.

3. Avaskulyar yoki aseptik nekroz faqat son suyagi boshining nekroziga tegishlidir. Ko'pincha mushak-skelet tizimining shikastlanishi yoki kichik arteriyalarning trombozi natijasida yuzaga keladi.

4. Kasallik fibrinoid-nekrotik patologik o'zgargan to'qimalarning fibrin bilan qoplanishi bilan tavsiflanadi. Sabablari allergik jarayonlar va qon tomirlarining shikastlanishiga bog'liq; ishemik sabab (qon aylanishining buzilishi); shikastlanishlar: tashqi fizik, kimyoviy omillar, muzlash, kuyish, kesish va boshqalar. Teri nekrozi, teri infeksiyalari aerob va anaerob xususiyatlarga ega bo'lgan turli mikroorganizmlar tomonidan qo'zg'atiladi. Patogen mikrofloraning bu guruhi teri osti to'qimalariga kirib, kasallikni keltirib chiqaradi. Mikroerofil gemolitik bo'lmagan streptokokklar bakterial gangrenani, toksigen shtammlar esa streptokokk gangrenasini keltirib chiqaradi.

Tashqi teri to'qimalarining nekrozi bilan, shikastlangan joylarda, to'qimalarning xiralashishi, terining qizarishi, sezgirlikni yo'qotishi, shishishi, qo'l va oyoqlarning sovuqligi va konvulsiyalar bilan boshlanadi. Umumiy zaiflik, isitma va parchalanish jarayoni, sekin, to'qimalarning to'liq o'limi bilan tugaydi. Dastlab, nekrotik joylar xira, yorqin rangga ega, ammo patologik jarayonning rivojlanishidan so'ng ko'k-binafsha va qoromtir bo'ladi. Natijada trofik yaralar paydo bo'ladi.

Suyak nekrozi deyarli sezilmaydi, teri va mushaklar ostida qon ta'minoti yomonligi, suyak zichligi yo'qolishi, og'riq, harakatchanlikning buzilishi va bo'g'inlar yaqinida shish paydo bo'lishi bilan namoyon bo'ladi. Shuningdek, nekrozning sababi tananing turli patologik sharoitlarida: kaxeziya, sovuq qotish, anemiya va yurak-qon tomir tizimining etishmovchiligi natijasida yuzaga keladi. Nekrozning boshlanishi kuchli og'riq bilan tavsiflanadi, teri rangi oqarib, sovuq bo'ladi, marmar ko'rinishga ega. Uyqusining va shu soxada sezuvchanlik yo'qoladi, faoliyat buziladi. Uning namoyon bo'lishi nekroz aniqlangandan keyin bir muncha vaqt davom etishi mumkin. Teri to'qimalarining o'limiga jismoniy yoki kimyoviy shikastlanishlar, allergik reaksiyalar va innervatsiyaning buzilishi sabab bo'lishi mumkin. Teri va teri osti to'qimalarining infeksiyadan keyingi nekrozi, yotoq yaralari yoki boshqa sharoitlar sababli kelib chiqadi. Aniqlanishicha, yotoq yaralar doimiy bosim, qon aylanishining buzilishi va asab tizimining organizmdagi oziqalanish va metabolizmga ta'siri, terining qurishi, kamqonlik va boshqalar natijasida yuzaga keladi.

Diagnostikasi. Tashxislashda, qo'shimcha ravishda, teri yuzasidagi o'zgarishlarga, nekroz sohasiga, tarqalishiga, ko'rinishiga, palpatsiyaga e'tibor qaratiladi. Kasallikni aniqlashda mahalliy o'zgarishlarga ega bo'lgan soxa aniqlanadi; Infeksiyalangan, ko'kargan, shishgan, yaralangan joy, shifokor tomonidan diqqat bilan tekshiriladi, tekshirish, batafsil ma'lumot olish va laboratoriya qon testlarini tayinlashni o'z ichiga oladi. Shuningdek, agar zarurat bo'lsa, qo'shimcha tekshiruvlar, MRT va KT tekshiruvlar o'tkaziladi. Kasallikning dastlabki bosqichlarida rentgenografiya (ikkinchi yoki

uchinchi bosqichlarda) to'qimalarning o'zgarishini aniqlashga yordam beradi. Magnit-rezonans va kompyuter tomografiyasi yordamida dastlabki bosqichlarda to'qimalarning tuzilishidagi o'zgarishlarni o'z vaqtida va aniq tashxislash mumkin bo'ladi. Uyqusizlik, sezgirlikning yo'qligi, terining rangparligi, keyin ko'k (siyanoz), terining qorayishi yoki to'q yashil rangning paydo bo'lishi, bemorning umumiy holatining yomonlashishi, yurak urishi tezligining oshishi, isitma va mahalliy o'zgarishlar, giperemiya, shish, teri nekrozining birinchi belgilari. Jarrohlik aralashuvidan so'ng teri nekrozining birinchi belgilari operatsiyadan 2-3 kun o'tgach kuzatiladi. Choklar bo'ylab marginal nekroz bilan namoyon bo'ladi. Mahalliy o'zgarishlarni aniqlagandan so'ng, yarani qoplaydigan qobiq (qora qoraqo'tir) uning ostida granulyatsiyalar paydo bo'lguncha iloji boricha uzoqroq saqlanishi kerak.

To'qimalarning chuqurroq nekrozi bo'lsa, choklar olinib nekrektomiya qilinadi. Yaraning chetlarini ferment jellari va malhamlari bilan konservativ davolanadi va ikkilamchi choklar qo'yiladi. Jarrohlikdan keyin teri nekrozining sabablari qon tomir etishmovchiligi, to'qimalarning sezilarli darajada ajralishi yoki tikilgan sohada yumshoq to'qimalarning yallig'lanish, gematoma shakllanishi natijasida rivojlanadigan infektsiya bo'lishi mumkin.

Tananing pastki qismlarida nekroz bilan o'lik va tirik to'qimalar chegarasida "demarkatsiya" deb ataladigan chiziq asta-sekin aniqlanadi (2-rasm).

2-rasm. Tananing pastki qismlarida to'qimalar nekrozining demarkatsiyasi.

Nekrozning rivojlanishini boshlanishida kuchli og'riq xarakterlidir, teri oqarib, sovuq bo'lib, marmar ko'rinishga ega bo'ladi. Uyqusizlik paydo bo'ladi va sezuvchanlik yo'qoladi, to'qma faoliyat buziladi, garchi uning namoyon bo'lishi nekroz aniqlangandan keyin bir muncha vaqt davom etishi mumkin.

Natija va muhokama. Yumshoq to'qimalar va tananing boshqa qismlarining nekrozi og'ir asoratlar va nogironlikni keltirib chiqarishi aniqlandi. Tanadagi ushbu kasallikning oldini olish uchun, hujayra o'limining dastlabki belgilari aniqlangandan so'ng, yallig'lanish jarayonlari va organik tuzilmalarning nekrozini to'xtatish uchun darhol zarur terapevtik terapiyani boshlash kerak. Yuqoridagi holatlar yuzaga kelganda, bemorlarni zudlik bilan ixtisoslashtirilgan davolash markazlariga yuborish va kechiktirmasdan jiddiy jarrohlik aralashuvlarni amalga oshirish loziv.

Terapiyaning muvaffaqiyati ko'pincha patologiya aniqlangan bosqichga bog'liq. Agar tashxis nekroz rivojlanishining keyingi bosqichlarida aniqlansa, keskin choralar ko'riladi. Barcha o'lik to'qimalar jarrohlik yo'li bilan tezda olib tashlanadi va atrofdagi sog'lom to'qimalarni iloji boricha saqlash kerak. Jarrohlar tomonidan uzoq vaqt oldin ishlab chiqilgan ushbu qoida bugungi kun g'oyalariga javob beradigan yagona to'g'ri qoidadir. Konservativ – faol choralar infuzion terapiya (qon, qon o'rnini bosuvchi moddalar, antibiotiklar, vitaminlar va boshqalar) yordamida umumiy holatni saqlashga qaratilgan ustuvor davolashdir. Mahalliy davolanishda, etiborli to'qma nekrotik to'qimalarni sog'lom to'qimalardan ajralib olinadi (3-rasm). Jarrohlik aralashuvining samaradorligi quruq va ho'l bo'lgan gangrenaning turiga bog'liq. Quruq gangrena aniq chegaralarga ega bo'lganda, jarrohlik aralashuvi amalga oshiriladi. Faqat ho'l gangrenaning aniq ifodalangan umumiy ko'rinishlari va og'ir zaharlanish (intoksikatsiya) bilan, ya'ni nekroz chegarasidan yuqori bo'lgan sog'lom a'zo soxasidan amputatsiya amalga oshiriladi (3-rasm).

Rasm - 3. Operatsiyadan keyingi ko'rinish.

Teri yuzasi nekrozi - mushaklar, bo'g'imlar va suyaklarga ta'sir qilmasligi mumkin. Jarrohlik amaliyoti paytida, nekroz soxasining ko'lamini va chuqurligini aniqlamasdan, sog'lom to'qimalarni chuqurlikda ko'r-ko'rona olib tashlashning hojati yo'q. Yaroqsiz to'qimalarni imkon qadar ko'proq olib tashlash kerak (hayotiylik holatidan qat'i nazar, suyak to'qimasini olib tashlash bundan istisno). Yiringli asoratlarni antibiotiklar bilan mintaqaviy infuzion terapiya bilan bartaraf etish mumkin.

Bo'limga dastlabki bosqichlarda yotqizilgan bemorlardagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda 2-3 kun davomida konservativ davo choralari o'tkazildi va to'qimalarning o'zgarishi asosida keyingi jarrohlik aralashuvlar o'tkazildi. Noto'g'ri davolash natijasida oyoq-qo'l panjalari va barmoqlarning nekroziga, yopiq sinishlarga (imobilizatsiya) qilindi. Yumshoq to'qimalarning yiringli yallig'lanishi bilan, ekssudat ajratilganda, antibiotiklarni doimiy tomir ichiga yuborish tavsiya etiladi. Operatsiyadan oldin ehtiyotkorlik bilan tayyorgarlik ko'rish, zamonaviy usullarni qo'llash teri-teri osti va quyi qatlamlarda bo'ladigan nekrozni sezilarli darajada kamaytirish mumkin. O'zgarishlarni aniqlagandan so'ng, yuza va chuqur yarani qoplaydigan qobiqni uning ostidagi granulyatsiya (to'qmasi) hosil bo'lguncha, uzoqroq saqlash kerak. To'qimalarning chuqurroq nekrozida, nekrektomiya faqat choklarni olgandan keyin amalga oshiriladi. Bunday bemorlarda yaraning chetlari fermentli jellar va malhamlar bilan tozalanadi, jarohat joyini to'liq tozalashdan so'ng, ikkilamchi choklar qoyiladi. Jarrohlik aralashuvidan keyin teri nekrozining sabablari qon tomir etishmovchiligi, teriga qo'llaniladigan choklar sohasida, bu'ulish, gematoma shakllanishi natijasida rivojlanadigan infeksiya bo'lishi mumkin. Jiddiy intoksikatsiya belgilari bilan namoyon bo'ladigan tez rivojlanuvchi infeksiya holatlarida, mikrobiologik tadqiqotlar natijalariga ko'ra profilaktika uchun antibiotiklar tanlanadi va gemodinamikani barqarorlashtirish uchun infuzion terapiya o'tkaziladi.

Xulosa. Davolangan bemorlarning kasallik tarixini o'rganib chiqib, shunday xulosaga keldik. Rentgenologik o'zgarishlar, nekrozning- ikkinchi va uchinchi bosqichlarida namoyon bo'ladi. Qon taxlillari ham xar doim muammoni o'rganishda samarali natijalarni bermaydi. Bugungi kunda zamonaviy magnit-rezonans tomografiya va kompyuter tomografiyasi yordamida, kasallikni erta bosqichlarida aniqlashi imkonini beradi. Agar shu kasalliklar qanch erta aniqlanib, ixtisoslashtirilgan bo'limlarda zarur muolajalar o'tkazilsa, har qanday asoratlarning oldini olish mumkin bo'ladi.

REFERENCES / СНОСКИ / ИҚТИБОСЛАР:

1. Singh G., Sunhat S.K., Adhockery S. va boshqalar. Yumshoq to'qimalarning nekrotizan infeksiyalari: klinik profil. EuroJ Surg. 2002; 168:366-371.
2. Trent J.T., Kiser R.S. Nekrotizan fasiit diagnostikasi. Adv teri yaralarini parvarish qilish. 2002; 15:135-138.
3. Sanchez U., Peralta G. Yumshoq to'qimalarning nekrotizan infeksiyalari: nomenklatura va tasnif. Infirm Infect Microbial Clink. 2003; 21:196-199.
4. Kozlov R.S., Sivaya O.V., Shpynev K.V. va boshqalar. Rossiyada Streptococcus pyogenusning antibiotiklarga chidamliligi: PeGAS-I ni ko'p markazli istiqbolli o'rganish natijalari. Klin, mikrobiol. Antimikrobiyal kimyoterapiya. 2005; 7:154-166.

5. Anaya D.A., Dillinger E.P. Yumshoq to'qimalarning nekrotizan infeksiyasi: diagnostika va davolash. Infect Dis.2007 tugmasini bosing; 44:705-710.
6. Tsvetkov V.O., Molchanov V.V. Yumshoq to'qimalarning nekrotik infeksiyasining (NSTI) klinik diagnostikasi va differentsial diagnostikasi muammosi. Jarrohlikdagi infeksiyalar. 2010; 8(1):47.
7. Eldritch R.F., Cross C.L., Dahlstrom J.J., Long W.B. 3. Nekrotik fasiitni tashxislash va davolashning zamonaviy tushunchalari. J Emerge Med. 2010; 39(2): 261-265. Keener R., Jonson A. Teri va yumshoq to'qimalar infeksiyalarini tasniflash va boshqarishdagi o'zgarishlar. JAntimik kimyoterapiya. 2011; 66:232-234.
8. Li C.Y., Kuok L.T., Ping K.T., Xsu W.H., Huang T.V., Chou Y.C. Prognostik omillar va monomikrobiyal nekrotik fasiit: gramm-musbat va gramm-manfiy patogenlar. BMC Infect Dis. 2011; 11:5.
9. Matyakub C. et al. Early diagnosis and treatment of children weeping navel //International scientific review. – 2017. – №. 2 (33). – С. 104-106.
10. Чулиев М. С., ТЕРЕБАЕВ Б. А. ЭРТА ЁШДАГИ БОЛАЛАРДА ЮМШОҚ ТЎҚМАЛАРНИНГ ЙИРИНГЛИ ЯЛЛИҒЛАНИШ КАСАЛЛИКЛАРИНИНГ УЧРАШИ, ДИАГНОСТИКАСИ, ДАВОЛАШ ТАМОЙИЛЛАРИ ВА ПАРВАРИШИ //ЖУРНАЛ БИМЕДИЦИНЫ И ПРАКТИКИ. – 2021. – Т. 6. – №. 1.
11. ЧЎЛИЕВ, М. С., ТЕРЕБАЕВ, Б. А., ХАТАМОВ, Х. Н., & БАРАТОВ, Ф. Т. (2021). БОЛАЛАРДА ЙИРИНГЛИ АРТРИТ, ЭТИОЛОГИЯСИ, КЛИНИКАСИ, ДИАГНОСТИКАСИ, ДАВОЛАШ ТАМОЙИЛЛАРИ. Т [a_XW [i [S US S_S^[ùe YfcS^, 6(6), 52-56.
12. Rizaev J. A., Shamsiev J. A., Zayniev S. S. Ways to Optimise Patient Outcomes and Improve the Quality of Medical Care in Surgically Correctable Congenital Malformations in Samarkand //European Journal of Research Development and Sustainability. – 2021. – Т. 2. – №. 3. – С. 45-48.

БИМЕДИЦИНА ВА АМАЛИЁТ ЖУРНАЛИ

8 ЖИЛД, 1 СОН

ЖУРНАЛ БИМЕДИЦИНЫ И ПРАКТИКИ

ТОМ 8, НОМЕР 1

JOURNAL OF BIOMEDICINE AND PRACTICE

VOLUME 8, ISSUE 1

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; E-mail: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000